

Miljøverndepartementet

Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

Høringsuttalelse fra Finnmark Fylkeskommune – ”Det faglige grunnlaget for oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor lofoten”.

Fylkesordføreren i Finnmark mener at den faglige utredningen, som nå foreligger, er en grundig og omfattende analyse av det marine miljøet i Barentshavet og i havområdene utenfor Lofoten. Rapporten gir en god beskrivelse av dagens tilstand i økosystemet, aktivitetsnivå og fremtidige utfordringer for en fortsatt bærekraftig forvaltning av havområdene.

Fylkesordføreren er skeptisk til at arbeidet med rulleringen av forvaltningsplanen har vært preget av dårlige forankringen av nordnorske miljøer. Nordnorske politiske miljøer er ikke i tilstrekkelig grad blitt involvert i prosessen. LU har eksempelvis flere ganger kommet med innspill uten at disse er tatt til følge. De har heller ikke fått de svarene de har bedt om i forhold til hvilke effekter forskjellige scenarier for bruk av havområdene kan medføre for deres geografiske områder. De som bor i landsdelen må få muligheten til å delta i nasjonale politiske prosesser fra starten og ikke bare i høringsrunder etter at størstedelen av arbeidet er gjennomført.

Formålet med forvaltningsplanen er å etablere rammebetingelser som gjør det mulig å balansere næringsinteresser knyttet til fiskeri, sjøtransport og petroleumsvirksomhet innen rammen av bærekraftig utvikling. Hovedvekten av utredninger og fokus er likevel rettet mot miljøbetingelser i havet. Dette fokuset gjør at de samfunns- og næringsmessige perspektivene ikke er behandlet og studert i arbeidet med helhetlig forvaltningsplan. Nordnorsk nærings- og samfunnsliv har til alle tider vært fokusert på bruk og forvaltning av ressursene langs kysten og i havet. Det som savnes er en grundigere utredning av hva som gir muligheter for en fremtidig positiv næringsutvikling i samspill med miljøet. Herunder savnes fokus mot hvilke konsekvenser ulike næringsbegrensninger kan gi i forhold til samfunn og næringsutvikling og hvordan dette kan oppveies. Det være seg omstillinger innen fiskeri og havbruk, synergieffekter mellom fiske, oppdrett og andre næringer som petroleum. Å ta beslutninger om forvaltningen av dette havområdet med et ensidig fokus på det marine miljøet uten å utrede ringvirkninger og verdiskaping på land i tilstrekkelig grad gjør det vanskelig å godta planen som en helhetlig forvaltning av området.

Fylkesordføreren registrerer at det mot slutten av arbeidsperioden for utarbeidelse av det faglige grunnlaget for oppdatering av forvaltningsplanen ble bestilt en ringvirkningsanalyse. Denne rapporten ble ikke lagt fram før den 4. juni og har en kort høringsfrist frem mot 15. august. Dette gjør det vanskelig for mange høringsinnstanser å få en grundig nok vurdering av rapporten. Fylkesordføreren ønsker også å påpeke at mens arbeidet med det faglige grunnlaget

Postadresse	Besøksadresse	E-postadresse	Telefon	Organisasjonsnummer
Sentraladministrasjonen Fylkeshuset 9815 Vadsø	Sentraladministrasjonen Henry Karlsens plass 1 9800 Vadsø	postmottak@ffk.no Internettside www.ffk.no	+47 78 96 20 00 Telefaks +47 78 96 23 70	964 994 218 Bankkonto 4930 09 12051

for oppdateringen av forvaltningsplanen for Barentshavet og havområdene utenfor Lofoten kostet over 500 millioner, var ringvirkningsanalysen verdsatt til rundt 500 000 kroner, eller ca 1 promille av den faglige marine delen. I tillegg til den sene bestillingen av ringvirkningsanalysen, synes fylkesordføreren at dette er en urovekkende prioritering av samfunnsmessige ringvirkninger av en fremtidig næring i landsdelen.

Fylkesordføreren krever konsekvensutredning etter petroleumsloven for det gjeldende området med sikte på å skaffe kunnskap om hvilke effekter en åpning av områdene Nordland VI, VII og Troms II vil ha. Det skal samtidig innbefatte eksisterende næringer både under normal drift og ved gitte uønskede hendelser. En konsekvensutredning vil sikre lokal og regional medvirkning, noe som har vært fraværende i arbeidet med forvaltningsplanen. Fylkesordføreren vil understreke at en konsekvensutredning ikke er ensbetydende med at man åpner et område for petroleumsvirksomhet, men gir et bedre beslutningsgrunnlag i vurderingen om muligheter for petroleumsvirksomhet utenfor Lofoten, Vesterålen og Senja. En slik utredning vil kunne belyse spørsmål som knyttes til samfunn, teknologi og miljø. Det vil være særlig viktig med en gjennomgående analyse av samfunn og næringsliv for å kunne si avdekke viktige virkninger petroleumsaktiviteter kan gi for bosettingen langs kysten.

I rapporten vises det til at det er størst sannsynlighet for å finne olje i Nordland VI og VII. Troms II har størst sannsynlighet for gass. Barentshavet Nord vurderes som prospektivt, men kunnskapen om området er begrenset. Fylkesordføreren mener det er viktig at nødvendige undersøkelser og økt lettevirksomhet igangsettes for å øke ressurskunnskapen i Barentshavet.

Fylkesordføreren ber om at den videre prosessen i forvaltningsplanen utreder delelinjeområdet spesielt. Dette vil ikke bare være av stor samfunns- og næringsmessig interesse for Nord-Norge og Finnmark, men vil være av meget stor nasjonal betydning. Norge i samarbeid med Russland vil være internasjonal ansvarlig for en forsvarlig, sikker og bærekraftig forvaltning av naturressursene i dette havområdet.

Faren for oljeutslipp og ulykker knyttet til skipstrafikken framheves som en av de største miljøtruslene mot Barentshavet. Sannsynligheten for ulykker knyttet til skipstrafikk eller petroleumsvirksomhet vurderes som lav, men de miljø- og samfunnsmessige konsekvensene av slike hendelser kan være betydelige. Fylkesordfører er opptatt av at erfaringene fra oljekatastrofen i Mexicogolfen, hvor oljeplattformen "Deepwater Horizon" eksploderte og sank, trekkes inn i arbeidet med nye miljøstandarder.

Dette krever tilfredsstillende kvalitet på blant annet overvåkingssystemer, slepebåtkapasitet, havner og depot. Det må legges betydelige ressurser i beredskap og oljevern i Finnmark. Honningsvåg og Vardø bør ha nasjonal status i forhold til sikring av kompetanse og styrking av sikkerhets- og beredskapsfunksjoner. Dette bør blant annet omfatte samarbeid med kystfiskerflåten i Vest-Finnmark. Utvikling av "Kjentmannsmodellen" som et verktøy for den kystnære beredskapen er et viktig element i denne sammenhengen. Det vil også være formålstjenelig å videreutvikle og styrke Trafikksentralen i Vardø, også som nasjonal kompetansesenter innen sjøsikkerhet.

Fylkesordføreren støtter rapportens forslag til utredning av konsekvenser av skipstrafikk i Polhavet. Her må nærings- og samfunnsmessige konsekvenser tillegges like stor vekt som miljømessige konsekvenser. Det bør også avdekkes hvilke faktorer som vil være utløsende for å kunne realisere mest mulig verdiskaping og ringvirkninger i nord.

Erfaringer fra seismikkundersøkelsene foretatt av Oljedirektoratet i området i årene 2007-2009 viser hvilke utfordringer som kan oppstå mellom fiskeriinteresser og

petroleumsaktiviteter. Fylkesordførere forutsetter at den fremtidige forvaltningen av disse havområdene og eventuell nye aktivitet, enten det er skipstrafikk eller petroleumsaktivitet, ikke går på bekostning av fiskerinæringen. Videre er det avgjørende å lytte til fiskeriorganisasjonene og hensynta deres innspill i det videre arbeidet med rullering av forvaltningsplanen.

Med vennlig hilsen
Runar Sjøstad

Runar Sjøstad
fylkesordfører